

Kommunstyrelsen
Protokoll

Datum:
2024-09-26

Kommunstyrelsens protokoll torsdagen den 26 september 2024

Plats och tid

Tusenskönan samt digitalt via Teams, klockan 10:15-11:12.

Paragrafer

264-268

Justering

Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av beslutsprotokoll. Denna återfinns på en separat sida sist i protokollet.

Protokollförare

John Hammar, kommunsekreterare

Närvarande

Beslutande

Erik Pelling (S), ordförande, deltar på distans
Therez Almerfors (M), 2:e vice ordförande
Sofia Andersson (M)
Eva Christiernin (S), deltar på distans
Ehsan Nasari (C), deltar på distans
Jonas Segersam (KD)
Mattias Kristenson (S), deltar på distans
Kent Kumpula (SD), deltar på distans
Hanna Victoria Mörck (V), deltar på distans
Jennie Claesson (L), deltar på distans
Asal Gohari (S), deltar på distans
Marta Obminska (M), deltar på distans
Erik Dagnesjö (S), deltar på distans
Jonas Petersson (C), deltar på distans
Ylva Stadell (S), deltar på distans
Karolin Lundström (V), deltar på distans
David Ling (MP), deltar på distans
Mats Gyllander (M), deltar på distans

Ej tjänstgörande ersättare

Stefan Hanna (UP), deltar på distans
Anna Johansson Dahl (V), deltar på distans
Klara Ellström (MP), deltar på distans
Nora Karlsson (C), deltar på distans
Alexander von Uckermann (SD), deltar på distans

Övriga närvarande

Ingela Hagström tillförordnad stadsdirektör, Susanne Eriksson politisk stabschef,
Jenny Engdahl Westbratt presschef, Sara-Carin Öhman enhetschef tillika
kommunsekreterare och John Hammar kommunsekreterare.
Föredragande:
§266 Anna Bittner HR-direktör och Lenita Granlund förvaltningsdirektör
§267 Maria Didi ledningsstrateg

§ 264

Val av justerare samt justeringsdag

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** utse Therez Almerfors (M) till justerare, samt
2. **att** justeringen äger rum torsdagen den 26 september 2026.

§ 265

Fastställande av föredragningslista

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** ärende Antagande av deklARATIONEN Call to Action – for low carbon and more inclusive culture läggs till föredragningslistan,
2. **att** initiativärende om handlingsplaner mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck från Sofia Andersson (M) med flera läggs till föredragningslistan, samt
3. **att** med ändringarna ovan fastställa föredragningslistan.

§ 266

Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet i vård och omsorg

KSN-2024-02571

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** uppdra till kommunledningskontoret att bygga upp ett stöd vid rekryteringar med början för vård- och omsorgsförvaltningen,
2. **att** uppdra till kommunledningskontoret att tillhandahålla utbildningar inom välfärdsbrottslighet och rekrytering för chefer i vård- och omsorgsförvaltningen,
3. **att** uppdra till kommunledningskontoret att tillsammans med vård- och omsorgsförvaltningen utveckla stickprovskontroller och uppföljningen av brister och avvikelser i äldreomsorgen,
4. **att** äldrenämnden ska återkomma till kommunstyrelsen med resultaten av den utredning som gjorts av aktuell händelse i hemtjänsten, samt
5. **att** uppdra till kommunledningskontoret att löpande återrapportera till kommunstyrelsen hur arbetet med de angivna åtgärderna fortlöper, med en första rapportering på kommunstyrelsens sammanträde i november.

Sammanfattning

I ärende om att förstärka bakgrundskontrollerna vid nyanställningar för yrkesgrupper som arbetar nära brukare inom vård och omsorg gav kommunstyrelsen den 11 september 2024 kommunledningskontoret uppdraget att stärka stödet vid rekrytering av medarbetare inom verksamhetsområdet.

I linje med uppdraget föreslås kommunstyrelsen besluta om att bygga upp en säkerhets- och kvalitetshöjande rekryteringsstödsfunktion, i ett första steg till chefer inom vård och omsorgsförvaltningen. Parallellt föreslås kommunledningskontoret aktivt medverka den kraftsamling för ökad trygghet i äldreomsorgen som genomförs i vård- och omsorgsförvaltningen, exempelvis med stöd för att motverka välfärdsbrottslighet och i att utveckla systematik och arbetsätt kring hur brister följs upp.

Kommunstyrelsen
ProtokollDatum:
2024-09-26**Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelse daterad den 23 september 2024

Yrkanden

Ehsan Nasari (C), Therez Almerfors (M), Jonas Segersam (KD), Erik Pelling (S), Asal Gohari (S), Jennie Claesson (L) och Jonas Petersson (C) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Ehsan Nasari (C), Therez Almerfors (M) och Jonas Segersam (KD) yrkar
(1) att uppdra till kommunledningskontoret att tillsätta en oberoende extern utredning av hela hemtjänsten i Uppsala kommun där det görs en genomlysning av organisationsstruktur, organisationskultur samt ledning och styrning.

Jonas Segersam (KD), Therez Almerfors (M) och Ehsan Nasari (C) yrkar dessutom
(2) att uppdra till kommunledningskontoret att löpande återrapportera till kommunstyrelsen hur arbetet med de angivna åtgärderna fortlöper, med en första rapportering på kommunstyrelsens sammanträde i november

Kent Kumpula (SD), Jennie Claesson (L) och Jonas Petersson (C) yrkar bifall till yrkandena (1) och (2).

Erik Pelling (S) yrkar avslag till Ehsan Nasari (C) med fleras yrkande (1).

Beslutsgång

Ordföranden ställer först Ehsan Nasari (C) med fleras yrkande (1) mot avslag och finner att kommunstyrelsen avslår yrkandet.

Ordföranden finner därefter att kommunstyrelsen bifaller Jonas Segersam (KD) med fleras yrkande (2).

Ordföranden finner slutligen att kommunstyrelsen bifaller föreliggande förslag.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Reservationer

Närvarande ledamöter (M), (C) och (KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Ehsan Nasari (C) med fleras tilläggsyrkande (1) med följande motivering:

I ljuset av de övergrepp mot hemtjänsttagare som avslöjats av UNT:s granskning är det både mycket välkommet och fullt naturligt att kommunen initierar en utredning och ett omfattande förbättringsarbete. Övergreppen som skett och de brister som uppdagats är däremot av den art att en extern utredning är fullständigt nödvändig. Att IVO kommer granska de alvarligaste fallen är bra men ersätter inte en heltäckande granskning, eftersom IVO just granska de enskilda incidenterna men gör ingen genomgripande granskning av förvaltningen, som nu är satt att granska sig själv.

Det är en orimlig ordning, inte minst med tanke på de omfattande brister som framkommit. De bristerna har också meddelats berörd nämnd först långt efter att övergreppen inträffade, då de uppmärksammades medialt. Det här är ett symptom på underlåtelser under 10 år av socialdemokratiskt ledda styren, där organisation, ekonomi och misstänkliggörande av fristående utförare har satts före kvaliteten i vården, värdigheten för de äldre och ett gott och tryggt ledarskap i organisationen.

Det borde vidare vara en självklarhet att befattningsprofiler tas fram för de anställda inom hemtjänsten och att referenstagningen är noggrann, så att inte kriminella element kan få insteg i äldre personers hem och privatliv.

För att allmänheten ska återfå förtroendet för förvaltningen och politiken få ett tillräckligt underlag för att kunna ta sitt ansvar måste det ske en extern, oberoende granskning.

Jennie Claesson (L) reserverar sig mot beslutet.

Särskilda yttranden

Therez Almerfors (M) lämnar följande särskilda yttrande:

Det som har uppdagats inom hemtjänsten senaste veckorna är fruktansvärt och det ska inte få hända. Alla som får stöd av hemtjänsten ska kunna känna sig trygga med den personal som kommer in i deras hem. När vi fick information om situationen skrev vi snabbt fram en motion för att införa bakgrundskontroller inom hemtjänsten.

Vid senaste kommunstyrelsen föreslog vi att kommunen utbildar chefer och säkerställer att referenstagning görs vid rekrytering, vilket fick medhåll från styret. Moderaterna var också först med att kräva bakgrundskontroller vid nyanställningar, med utdrag ur belastningsregistret och referenser från tidigare arbetsgivare – såväl för kommunala som privata utförare. Vi vill också att redan anställda ska omfattas där det är lagligt möjligt. Den M-ledda regeringen presenterar i sin snabbutredning i oktober hur kommuner lättare kan kontrollera belastningsregister och misstänkeregister, även för befintligt anställda.

Kommunstyrelsen
Protokoll

Datum:
2024-09-26

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

§ 267

Antagande av deklARATIONEN Call to Action – for low carbon and more inclusive culture

KSN-2024-02720

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** anta deklARATIONEN ”Call to Action – for low carbon and more inclusive culture” enligt ärendets bilaga 1, samt
2. **att** uppdra till kulturnämndens ordförande, Linda Eskilsson, att underteckna deklARATIONEN

Sammanfattning

”Call to Action – for low carbon and more inclusive culture” är en europeisk deklARATION som syftar till att använda kultur för att möta globala utmaningar och främja social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Genom att underteckna deklARATIONEN förbinder sig städerna att utveckla mer hållbara och inkluderande kulturpolicys. De åtar sig också att varje år dela exempel på hur de implementerar deklARATIONENS prioriteringar.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 23 september 2024
- Bilaga 1, deklARATIONEN ”Call to Action – for low carbon and more inclusive culture”
- Bilaga 2, lista över städer som antagit deklARATIONEN ”Call to Action – for low carbon and more inclusive culture” per juli 2024

Yrkanden

Erik Pelling (S) och Jonas Petersson (C) yrkar bifall till föreliggande förslag.

Kent Kumpula (SD) yrkar avslag till föreliggande förslag.

Kommunstyrelsen
ProtokollDatum:
2024-09-26

Beslutsgång

Ordföranden ställer föreliggande förslag mot avslag och finner att kommunstyrelsen bifaller förslaget.

Reservationer

Kent Kumpula (SD) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:
Armlängds avstånd från kulturen. Kommunens kulturverksamhet skall inte politiseras för olika former av ideologiska syften. Denna deklaration vill att kommunen skall förbinda sig till att utforma sin kulturverksamhet utefter radikala syften inom klimatomställning, mångkultur och genusfrågor. Själva syftet med kommunal kulturpolitik bör vara att underlätta för det fria kulturlivet, inte att centralstyra den kulturella riktningen. Oavsett graden av "godhet" i värderingar och politiska utmaningar bör inte kulturen betraktas som ett ideologiskt verktyg med syfte att driva fram samhällsomvälvningar, något som historiskt missbrukats av totalitära stater.
Vi i Sverigedemokraterna anser även att kommunen i större utsträckning bör utforma sina egna styrdokument istället för att binda upp sig till överstatliga deklarationer som bara leder till utökad byråkrati och minskat kommunalt självstyre.
Det är även anmärkningsvärt att kommunstyrelsen på så kort varsel, utefter sent tillagt ärende på dagordningen, inför ett extrainkallat möte förväntas ta beslut om att binda upp kommunen enligt detta direktiv. Sådana framhastade beslut är direkt skadliga för den kommunala demokratin.

Särskilda yttranden

Therez Almerfors (M) lämnar följande särskilda yttrande:
Moderaterna är positiva till samarbeten och kunskapsutbyte men är fortsatt negativa till del av beslut som bidrar till kulturhuvudstad 2029. Pelare 1, prioritet 3 ska inte tolkas som förbud för bilåkande till kulturella evenemang på exempelvis landsbygden. Pelare 1, prioritet 6 för förslaget kring produktion av lokal förnybar energi på kulturbyggnader ska bortses som lämplig åtgärd.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollDatum:
2024-09-26

Jennie Claesson (L) lämnar följande särskilda yttrande:

Liberalerna ser positivt på samarbete med andra europeiska länder. Kultur och klimat är inte två separata frågor utan möjlighet till samverkan för en hållbar och inkluderande utveckling. Uppsala kommun kan genom detta stärka våra ambitioner att bli europeisk kulturhuvudstad 2029 och samtidigt främja klimatsmarta lösningar. Det är ett steg mot att minska klimatpåverkan och främja inkludering inom kultursektorn.

Stefan Hanna (UP) lämnar följande särskilda yttrande:

Det är generellt sett viktigt med samarbeten och att vi lär av varandra runt om på jorden. Det är så mänskligheten snabbast och bäst utvecklas. Att vi lär av varandras bästa exempel för att snabbt och kraftigt minska människans koldioxidutsläpp är avgörande för att vi ska lyckas med de ambitiösa förbättringsmål som finns. Människans negativa påverkan på övriga delar av vår natur är omfattande. Särskilt viktigt är det att länder som Kina, Indien och USA ställer om fortare för att de globala målen ska vara möjliga att uppnå. UP anser primärt att Sveriges bästa bidrag till detta viktiga arbete är genom stärkta resurser till relevant forskning samt att vi stärker näringslivets förmåga att erbjuda produkter och tjänster som leder oss mot mycket lägre koldioxidutsläpp. Utvecklingspartiet demokraterna, UP, ställer sig inte bakom att politiker och tjänstemän i stor utsträckning ska resa runt till varandra i Europa kopplat till liknande deklarerationer. Utbyten som dessa måste föregå med gott exempel och skötas i princip helt digitalt där förbättringsprojekt, goda exempel och tillgängliga produkter samt tjänster kan delas. Precis som i många andra sammanhang går på tok för mycket av begränsade resurser till administration och lågt värdeskapande utgifter och för lite av samma resurser till operativt arbete. Operativt arbete som leder till det önskade utfallet. UP tycker att Uppsala kommun ska vara med i utbytet och försöka få del av så mycket EU-finansiering som möjligt till lokala och svenskt regionala projekt som stärker vårt regionala kulturarbete.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollDatum:
2024-09-26

§ 268

Svar på initiativärende om handlingsplaner mot mäns våld mot kvinnor, våld i nära relation och hedersrelaterat våld och förtryck från Sofia Andersson (M) med flera

KSN-2024-02758

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. **att** besvara initiativet med föredragningen i ärendet.

Sammanfattning

Sofia Andersson (M), Therez Almerfors (M), Ehsan Nasari (C), Jonas Segersam (KD) och Jennie Claesson (L) har i initiativärende väckt den 26 september 2024 föreslagit att en handlingsplan för hedersrelaterat våld och förtryck omedelbart tas fram, samt att en handlingsplan för mäns våld mot kvinnor och våld i nära relation omedelbart tas fram.

Yrkanden

Erik Pelling (S) yrkar att initiativet ska besvaras i enlighet med föredragningen i ärendet.

Ehsan Nasari (C), Sofia Andersson (M) Jennie Claesson (L) och Jonas Segersam (KD) yrkar bifall till initiativet

Beslutsgång

Ordföranden ställer Erik Pellings (S) yrkande att besvara initiativet mot Sofia Anderssons (M) med fleras yrkande att bifalla initiativet och finner att kommunstyrelsen bifaller Erik Pellings (S) yrkande att besvara initiativet.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande

Kommunstyrelsen
ProtokollDatum:
2024-09-26**Reservationer**

Närvarande ledamöter (M), (C), (KD) och (L) reserverar sig mot beslutet med följande motivering:

Våld i nära relationer är i dag ett utbredd samhällsproblem som begränsar friheten för allt för många människor. Hedersrelaterat våld och förtryck och mäns våld mot kvinnor måste därför motarbetas med samhällets fulla kraft. Det är vår plikt mot de utsatta. För att kunna utföra den plikten behöver kommunen tillräckliga verktyg. En handlingsplan med konkreta åtgärder, där efterlevnaden kan granskas och utvärderas, är just ett av en kommuns viktigaste verktyg.

Redan 2020 lämnade Centerpartiet in en motion om att ta fram en sådan handlingsplan, mot hedersrelaterat våld och förtryck. År 2021 fattade kommunfullmäktige beslut om att uppdra till socialnämnden att revidera program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar och våld i nära relationer samt att ta fram två nya handlingsplaner, en mot våld i nära relationer och en mot hedersrelaterat våld och förtryck. 2022 gav kommunstyrelsen socialnämnden i uppdrag att ta fram sådana handlingsplaner, varför man samma år valde att besvara Centerpartiets motion, som först då behandlades, med motiveringen att en handlingsplan var under framtagande. Två år senare finns fortfarande inga handlingsplaner på plats och ingen uppföljning har gjorts trots beslut i frågan.

Att dra benen efter sig i en så viktig fråga, en fråga som i värsta fall handlar om liv och död, är oförlåtligt. Att kommunen varken har en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck eller mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer signalerar inte bara att frågorna inte prioriteras. Det innebär att men inte ger förvaltningen de bästa förutsättningarna för att utföra sitt arbete.

Justerandes signatur

Utdragsbestyrkande